

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

عنوان:

بررسی تاثیر آموزش مبتنی بر مدل مراقبت پیگیر بر کیفیت زندگی و خودکارآمدی زنان مبتلا به بی اختیاری ادراری تحت درمان با ورزش های عضلات کف لگن

نگارنده:

فائزه علی اکبری

استاد راهنما:

سرکار خانم دکتر مریم دامغانیان

بررسی تاثیر آموزش مبتنی بر مدل مراقبت پیگیر بر کیفیت زندگی و خودکارآمدی زنان مبتلا به بی اختیاری ادراری تحت درمان با ورزش های عضلات کف لگن

مقدمه و هدف: بی اختیاری ادراری یکی از مشکلات شایع در بین زنان در سنین مختلف می باشد و بر روی فعالیت های فیزیکی، اجتماعی و عاطفی آنها تاثیر گذاشته و باعث کاهش کیفیت زندگی شان می شود. این مطالعه با هدف تعیین تاثیر آموزش مبتنی بر مدل مراقبت پیگیر بر کیفیت زندگی و خودکارآمدی زنان مبتلا به بی اختیاری ادراری تحت درمان با ورزش های عضلات کف لگن انجام شد.

مواد و روش ها: این مطالعه به صورت یک کارآزمایی نیمه تجربی روی ۶۸ زن ایرانی مبتلا به بی اختیاری ادراری مراجعه کننده به درمانگاه های بیمارستان امام خمینی و آرش وابسته به دانشگاه علوم پزشکی تهران در سال ۱۳۹۷ انجام شد. تعداد نمونه ها در هر دو گروه مداخله و کنترل ۳۴ نفر بود که به صورت در دسترس انتخاب شدند. نمونه های بیمارستان امام خمینی در گروه مداخله و بیمارستان آرش در گروه کنترل قرار گرفتند و هر دو گروه پرسشنامه دموگرافیک و کیفیت زندگی بی اختیاری ادراری و خودکارآمدی بروم را تکمیل کردند. افراد گروه کنترل مراقبت های روتین مرکز درمانی را دریافت کرده و افراد گروه مداخله طبق ۴ مرحله مدل مراقبت پیگیر آموزش دیده و ۸ هفته پس از مداخله تحت پیگیری قرار گرفتند. داده ها با نرم افزار SPSS و آزمون های تی مستقل، تی زوجی، کای اسکوئر، دقیق فیشر و آنالیز کوواریانس مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: دو گروه از نظر مشخصات دموگرافیک و مامایی قبل از مداخله تفاوت معنی داری نداشتند. نمرات کیفیت زندگی در حیطه های مختلف در گروه مداخله تفاوت معنی داری نسبت به گروه کنترل داشت. بدین صورت که نمره کیفیت زندگی کلی ۸ هفته بعد از مداخله در گروه کنترل ۵۴/۵۴ و در گروه مداخله ۶۳/۴۵ بوده است ($p < 0/0001$). نمرات خودکارآمدی زنان در توانایی انجام ورزش های عضلات کف لگن بین گروه مداخله و کنترل ۸ هفته بعد از مداخله تفاوت معنی دار آماری نداشت؛ هر چند نمرات گروه مداخله بالاتر از گروه کنترل بود. نمرات خودکارآمدی زنان در نقش ورزش های عضلات کف لگن جهت جلوگیری از ریزش ادرار بعد از مداخله در گروه کنترل ۴۳/۶۵ و در گروه مداخله ۵۵/۵۲ بود که از نظر آماری تفاوت معنی داری داشت ($p < 0/0001$).

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان داد که انجام ورزش های کف لگن در قالب مدل مراقبت پیگیر، کیفیت زندگی و خودکارآمدی زنان مبتلا به بی اختیاری ادراری را نسبت به قبل از مداخله بهبود بخشید. بنا براین می توان از مدل مراقبت پیگیر به عنوان مدلی موثر و قابل اعتماد در ارتقا و بهبود ابعاد مختلف کیفیت زندگی بیماران مبتلا به بی اختیاری ادراری استفاده کرد.

کلید واژه ها: بی اختیاری ادراری، کیفیت زندگی، خودکارآمدی، مدل مراقبت پیگیر، ورزش های کف لگن

Abstract:

Introduction & Objective: Urinary incontinence is one of the most common problems among women of different ages and affects their social, physical and emotional activities and decreases their quality of life. The aim of this study was to determine the effect of education on follow-up care model on quality of life and self-efficacy in women with urinary incontinence treated by pelvic floor exercises.

Materials and Methods: This was a clinical trial study on 68 Iranian women with urinary incontinence who referred to Imam Khomeini and Arash hospitals affiliated to Tehran University of Medical Sciences in 1397. The number of samples in the two intervention and control groups was 34, which were selected as available. Samples from Imam Khomeini Hospital in the intervention group and Arash Hospital were placed in the control group and both groups completed the demographic questionnaire and the quality of life of urinary incontinence and Broom's self-efficacy. The control group received routine medical care and the intervention group was trained in 4 stages of follow-up care model and followed up for 8 weeks. Finally, the data were analyzed by SPSS software, independent t-test, paired t-test, Chi-Square, Fisher exact, and covariance analysis.

Results: There were no significant differences between the two groups in terms of demographic and midwifery characteristics before intervention. There were significant differences between the scores of quality of life in the different domains in the intervention group compared to the control group. The overall quality of life in the control group was 54.54 and in the intervention group was 63.45. After intervention in the control group ($p < 0.0001$). There was no significant difference between women's self-efficacy scores on the ability to perform pelvic floor exercises between the intervention and control groups 8 weeks after the intervention, although the scores of the intervention group were higher than that of the control group. Women's self-efficacy scores in pelvic floor exercises to prevent urinary incontinence after intervention in control group were 65/43 and in intervention group 55/52, which was statistically significant ($p < 0.0001$).

Conclusion: The results of this study showed that performing pelvic floor exercises in the form of continuous care model, quality of life and self-efficacy in women with urinary incontinence improved than before intervention. Therefore, follow-up care model can be used as an effective and reliable model for promoting and improving the various aspects of acute and chronic diseases.

Key word: Urinary incontinence, quality of life, self-efficacy, continuous care model, pelvic floor muscle exercises.